

Minden, amit a fabriketről tudni érdemes

A MŰHELY SZEMETE IS ÉRTÉK

Földesi Gábor

Két kiló fabrikett fűtőértéke állítólag megegyezik egy köbméter földgáz fűtőértékével. Az ára pedig hol kedvezőbb, hol hasonló, de nem drágább. A hozzáértők azt is kiszámolták, hogy harmadával olcsóbb brikettel fűteni, mint gázzal. Más vevői tapasztalatok szerint fabrikettel a gázszámla feléből kifűthető a ház. Ha mindez igaz, miért nem állt még át minden fával tüzelő a briketre?

Köztudott, hogy a fabrikett faapríték, forgács vagy fűrészpor összepréselésével készül. Leginkább fűtőanyagként alkalmazzák, és ha használata jobban

elterjedne, kevesebb fás terület vágnának ki. A fabrikett és a biobrikett modern, környezetbarát tüzelőanyag, amely fűrészpor nagynyomású sajtolásával-pré-

selésével, gyakorlatilag a fa egy tömbbé történő összeolvasztásával készül! A fent említett kényelmi szempontok mellett a hulladék újrahasznosítása

érdekében is kiváló megoldás. A brikettálás felé fordult vállalkozások marketingje szerint a brikett nedvességtartalma: 5–10%, tehát igencsak száraz tüzelőanyag. Nem kell vágni, hasogatni, nem fúródik szálla az ujjunkba, idősek és „otthonhagyott” kismamák is megbirkóznak vele.

ALAKUL, MINT BRIKETT A PRÉS ALATT

Létrehozásához jelentős teljesítményű gépeket használnak, nagy nyomáson és dolgozva. A faaprítéket, forgácsot (néha darálás és szárítás után) a szerkezetbe helyezik majd a megfelelő nyomóformákba igazítják. A nyomás és a hő miatt és a rostokban lévő szerves anyagok hatására egyszerűen összetömöríti a képződményt.

JÓL TARTJA A HŐT

A brikett fűtőértéke nagy, kb. 18–19 MJ/kg (4000–4500 kalória), megegyezik a barnaszén-brikett energiataralmával. Az átlagos tűzifa 12–14 MJ/kg fűtőértékkel bír, ha elég száraz! A hamutartalma kicsi, mindössze 1–3%. Az égési idejét 2–6 órában állapították meg, de ha jól lefojtható tüzelőberendezésben használjuk, az izzás ideje 6–10 kilogramm tömegű keményfa brikettnek akár 10–12

óra is lehet. Egy több helyütt is olvasható gyakorlati példa szerint: egy 50 m² alapterületű helyiséget cserépkályhával fűtve, 6–7 kg brikettel 20–23 Celsius fokon tudunk tartani fél napig. A stabilabb és kiegyensúlyozottabb égésnek köszönhetően a kályhára vagy kandallóra jutó hőterhelés töredéke a hagyományos tűzifához képest, az alacsony nedvességtartalom miatt a kémény kormolódásától sem kell félni.

VÍZ NEM JÁR HOZZÁ

A kereskedők azzal is érvelnek, hogy a frissen vágott hagyományos tűzifa ára a térfogattól vagy a súlytól függ, ám a nyers fa tömegének csaknem fele víz. Brikett rendelése esetén viszont a fent említett víztartalomnak hála, nedvességet nem vásárolunk.

Ahhoz, hogy a fabrikett előnyeit megtapasztalhassuk, megfelelő állapotú kazánban vagy kályhában kell elégetni. Használatkor ajánlott figyelembe venni néhány tulajdonságot:

A tűzifával szemben a téglá és a hengerbrikett 2–3-szor sűrűbb, ezért ugyanolyan meleg eléréséhez kisebb mennyiséget kell elégetni, mint fából! A tapasztalat szerint égés közben a hengerbrikett mérete növekedhet, ezért a tűzteret nem javasolt telerakni. Ahogy a brikettet a gyújtósra vagy a parázsra helyezzük, 15–30 perc múlva begyullad és távozik belőle a csekély nedvesség is. A levegő optimális fojtásával és a berakott tüzelő mennyiségétől függően sokáig ég és izzik.

MIT MOND A SZAKEMBER?

Kikértük egy ismert és a brikett gyártásával évek óta foglalkozó vállalkozás véleményét is. Hajdukovics Péter, a Pe-Lev Kft. megbízott ügyvezetője megerősítette, hogy jó minőségű brikettek fűtőértéke 18 MJ/kg, tehát olcsóbb, mint a tűzifa, ráadásul a helyigénye raktározáskor is csak az ötöde. A szigetszentmiklósi cég vezetője szerint kevesen tudják, de ennek a fűtőanyagának a legjobb a fűtőérték-ár aránya. És mivel egy homogén alapanyagról beszélünk, sokkal jobban kíméli a kazánt, kályhát: egyenlete-

sebb a minőség, szebben ég és kiszámíthatóbb az adagolás is. Ráadásul a hamutartalma (mely természetes növényi tápanyagként hasznosítható) elenyésző a tűzifához és a szénhez viszonyítva. Mérgező kén-dioxid-tartalom pedig ebben az anyagban nincs, így teljesen környezetbarát. Hajdukovics Péter szerint azért brikett és brikett között is van különbség, méghozzá jelentős. – A leginkább elterjedt brikettek 80–100 bar nyomás alatt készülnek, ez a technológia sokszor még a 25–27%-os nedvességtartalmú anyagot is engedi préselni. Mi 300 bart meghaladó nyomással gyártjuk a brikettjeinket, ami nem engedi, hogy 10% felett legyen a nedves-

ségtartalom, hiszen a folyadék, mint tudjuk, nem összenyomható. Érdemes tehát elgondolkodni, hogy a téli tüzelő megrendelésekor, adott egységáron mennyi vizet és mennyi tüzelőanyagot vásárolunk.

KIZSIGERELÉS HELYETT OKOS FELHASZNÁLÁS

A népesség folyamatos növekedésével valószínűleg az energia is egyre értékesebb lesz. Ezért is érdemes a megújuló energiák felé kacsintanunk. Az anyatermészet gyors kizsigerelése helyett egy tudatosabb és olcsóbb megoldásra épülhet a jövő, már lakossági szinten is. A környezetbarátnak számító brikett esetén viszont (a napelemek kiépítésével szemben) nem kell kez-

deti többletköltséggel számolni. Az évtizedeken át fával fűtő családok komoly méretű erdőket „tarolnak le”, melyek a fatelepítési akciók ellenére jobban fogynak, mint gondolnánk. Nem mindegy tehát, mikor kapunk észbe.

A MŰHELY BEFEKTETÉSE IS LEHET

Lehetetlen tisztán felhasználni a faanyagot, bizonyos mennyiségű hulladék mindenképp keletkezik a műhelyben. A fahulladék kezelése is fejtörést okoz a szakembereknek. Egyesek elégetik, mások elszállítatják a hulladékot, pedig profitálhatnak is a „szemétből”. A faaprítékot a brikettgyártók jutányos áron felvásárolhatják, így a mester és a gyártó is jól jár. Persze a fogyasztó is jól jár, mert egy profi módon előállított, olcsó energiatermelőt kap kézhez.

ÖSSZEGRÉS

- Egyszerűen kezelhető, rúd, téglá és henger formában kapjuk, nem nehéz, kisebb helyen elfér, tárolása könnyebb, nincs szálla.
- Felesleges anyagoktól mentes, tiszta, száraz tüzelőanyag.
- Kevesebb munkával jár, nem kell vágni, hasogatni.
- Ugyanazért a hőfokért ritkábban szaladunk a tűzhöz.
- Tovább tartja a meleget.
- Nem kell hónapokig szárítani, „kályhakész” állapotban adják.
- Újrahasznosított, tehát az erdők védelmét is segítjük vele. ■